

אותו נחש רע, הצד האחר הטמא, ונפרדים ממנו ולא מתפתים אחריו. אשריהם בעולם הזה, אשריהם בעולם הבא.

וַיִּצַר ה' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עִפּוֹר מִן הָאֲדָמָה (בראשית ב), עִפּוֹר הוּא, וְלֹא חֹמֶר. עִפּוֹר הוּא, וְיָשׁוּב לְעִפּוֹר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם א) כִּי עִפּוֹר אַתָּה וְאֵל עִפּוֹר תִּשׁוּב, (לאחר שחטא נעשה מזון לנחש, ולפיכך וכו') אַחַר שְׁחָטָא. וּמִשּׁוּם כֶּף פְּתוּב עַל הַנְּחֹשׁ, (שם) וְעִפּוֹר תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. עִפּוֹר זֶה הוּא אָדָם, שְׁפֹתוֹב כִּי עִפּוֹר אַתָּה וְגו'. וּמִשּׁוּם כֶּף פְּתוּב עִפּוֹר וְלֹא כְּתוּב אֲדָמָה וְלֹא חֹמֶר, וְכְתוּב (ישעיה סה) וְנָחַשׁ עִפּוֹר לַחֲמוֹ.

עַד שִׁיתְעוֹרֵר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וַיִּבְעַר אֶת אוֹתָהּ רוּחַ טְמֵאָה מִן הָעוֹלָם, שְׁפֹתוֹב (שם כה) בְּלַע הַמּוֹת לְנֹצֵחַ וְגו'. וַיִּקֶּם אֶת אוֹתוֹ עִפּוֹר וַיַּעֲרִי אוֹתוֹ לְשִׁמְחָה בְּעוֹלָם, שְׁפֹתוֹב (שם כו) הַקִּיצוֹ וְרַנְּנוֹ שְׂכָנֵי עִפּוֹר וְגו'.

כְּתוּב (בראשית א) וְהַנְּחֹשׁ הָיָה עֲרוֹם, וְהָרִי בְּאָרְנוֹ. אֲבָל הַצַּד שְׂרוּכֵב עָלָיו נוֹתֵן לוֹ כַּח לְשֹׁלֵט וּלְפִתּוֹת וּלְהַשְׁטִין. וְזֶהוּ סוּד הַזָּכֵר, שֶׁהָרִי הַזָּכֵר שׁוֹלֵט עַל הַנְּקֵבָה וְנוֹתֵן בָּהּ כַּח. הַשָּׁמֶשׁ וְהַלְבָּנָה מְשַׁמְשִׁים כְּאָחֵד, וְלֹא נִפְרָדִים לְעוֹלָמִים. חֹשֶׁף וְאֶפְלָה מְשַׁמְשִׁים כְּאָחֵד. הוּא חֹשֶׁף וְהִיא אֶפְלָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר, (שמות י) וַיְהִי חֹשֶׁף אֶפְלָה. חֹשֶׁף וְעַרְפֵּל. מִשּׁוּם שֵׁשׁ חֹשֶׁף וַיֵּשׁ חֹשֶׁף.

שְׁנֵינֵינוּ, מִי שְׂרוּאָה גָּמַל בְּחִלּוּמוֹ, מִיִּתָּה נִגְזְרָה עָלָיו וְנִצַּל מִמֶּנָּה, מִשּׁוּם שֶׁהוּא צַד הַטְּמֵאָה, וְזֶהוּ (בראשית א) קֶץ כָּל בִּשְׂר.

יוֹם אַחַד הָיָה יוֹשֵׁב רַבִּי אֶלְעָזָר לְפָנָיו רַבִּי שְׁמַעוֹן. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, קֶץ כָּל בִּשְׂר הָיָה, הָאֵם נִהְיָה מֵאוֹתָם קַרְבָּנִים שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מִקְרִיבִים עַל גְּבֵי הַמִּזְבֵּחַ אוֹ לֹא? אָמַר לוֹ, כָּלֵם הָיוּ נִהְיָים כְּאָחֵד, לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה.

מִנִּיה וְלֹא אֶתְפֹּתוֹ אֶתְרִיחַ וְכַאֲשֶׁר אֵינֶנּוּ בְּעֵלְמָא רִין וְכַאֲשֶׁר אֵינֶנּוּ בְּעֵלְמָא דְאַתִּי.

וַיִּצַר יי' אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם עִפּוֹר מִן הָאֲדָמָה. (בראשית ב) עִפּוֹר אִיהוּ, וְלֹא חֹמֶר. עִפּוֹר

אִיהוּ, וְיָתוּב לְעִפּוֹרָא. כְּמָה דְאַתָּה אָמַר, (בראשית ג) כִּי עִפּוֹר אַתָּה וְאֵל עִפּוֹר תִּשׁוּב. (ג"א לְכַתֵּר דְּחִטָּא אֶתְעֵבִיד מִזְוָנָא לְנַחֵשׁ וּבְגִין כֶּף וכו') לְכַתֵּר דְּחִטָּא, וּבְגִין כֶּף פְּתִיב בֵּיה בְּנַחֵשׁ, וְעִפּוֹר תֹּאכַל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ. עִפּוֹר דָּא הוּא אָדָם, דְּכְתִיב כִּי עִפּוֹר אַתָּה וְגו'. וּבְגִין כֶּף פְּתִיב עִפּוֹר, וְלֹא כְּתִיב אֲדָמָה, וְלֹא חֹמֶר, וְכְתִיב (ישעיה סה) וְנָחַשׁ עִפּוֹר לַחֲמוֹ.

עַד דִּיתְעַר קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וַיִּבְעַר לְהַהוּא רוּחָא מְסֻאָבָא מְעֵלְמָא, דְּכְתִיב, (ישעיה כה) בְּלַע הַמּוֹת לְנֹצֵחַ וְגו', וַיִּקֶּם לְהַהוּא עִפּוֹר, וַיַּעֲרִי לִיה לְמַחְדֵי בְּעֵלְמָא, דְּכְתִיב (ישעיה כו) הַקִּיצוֹ וְרַנְּנוֹ שְׂכָנֵי עִפּוֹר וְגו'.

כְּתִיב (בראשית ג) וְהַנְּחֹשׁ הָיָה עֲרוֹם, וְהָא אוֹקִימָנָא. אֲבָל סִטְרָא דְרָכִיב עָלֶיהָ, וַיְהִיב לִיה חִילָא לְשִׁלְטָאָה, וּלְמַפְתִּי, וְלֹא־סִטְטָאָה. וְדָא הוּא רִזָּא דְדַכּוּרָא, דְּהָא דְכּוּרָא שְׁלִיט עַל נוֹקְבָא, וַיְהִיב בָּהּ חִילָא. שְׁמֵשָׁא וְסִיְהֵרָא מְשַׁמְשִׁין בְּחֻדָּא, וְלֹא מְתַפְרָשִׁין לְעֵלְמִין, חֹשֶׁף וְאֶפְלָה מְשַׁמְשִׁין בְּחֻדָּא. אִיהוּ חֹשֶׁף, וְאִיהוּ אֶפְלָה. כְּמָה דְאַתָּה אָמַר (שמות י) וַיְהִי חֹשֶׁף אֶפְלָה. חֹשֶׁף וְעַרְפֵּל. בְּגִין דְּאִית חֹשֶׁף, וְאִית חֹשֶׁף.

הַתָּנָן, מָאן דְּחִמָּא גָּמַל בְּחַלְמִיָּה, מִיִּתָּה אֶתְגַּזְרַת עָלֶיהָ, וְאֶשְׁתַּזִּיב מִיָּנָה. בְּגִין דְּאִיהוּ סִטְרָא מְסֻאָבָא, וְהָאִי אִיהוּ (בראשית ו) קֶץ כָּל בִּשְׂר.

וַיִּמָּא חַד הָיָה יְתִיב רַבִּי אֶלְעָזָר קָמִיָּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, הָאִי קֶץ כָּל בִּשְׂר אֶתְהַנִּי מֵאֵינֶנּוּ קַרְבָּנִין דִּהוּוּ יִשְׂרָאֵל מִקְרִבִין עַל גְּבֵי מִדְּבַחָא, אוֹ לֹא. אָמַר לִיה, כָּלָא הוּוּ מְסַתְּפָקִי כְּחֻדָּא, לְעִילָא וּלְתַתָּא.